

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija

AKCIJSKI PLAN ZA KONCESIJE I JPP U 2013. GODINI

IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZA RAZDOBLJE TRAVANJ-RUJAN 2013.

Zagreb, listopad 2013. godine

Sadržaj

I. Uvod.....	3
II. Plan aktivnosti za 2013. godinu.....	3
II.a. Status provedbe aktivnosti iz područja koncesija	3
II.b. Status provedbe aktivnosti iz područja javno-privatnog partnerstva	6

Prilozi

Prilog I. – Pregled statusa usklađenja posebnih propisa koji uređuju koncesije sa Zakonom o koncesijama (NN 143/12)

Prilog II. – Revizija visine i načina naplate naknada za koncesije - pregled načina uređenja koncesijskih naknada po predmetima koncesija i politike davanja koncesija

Prilog III. - Detaljan pregled pojedinačnih JPP aktivnosti

I. UVOD

Ovim se dokumentom izvještava o provedbi Akcijskog plana za koncesije i JPP za razdoblje od travnja do rujna 2013. godine, odnosno prvih šest mjeseci njegove provedbe. Akcijski plan predstavlja provedbenu mjeru prema Programu Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje pravne stečevine Europske unije za 2013. godinu, a usvojen je Zaključkom Vlade RH na sjednici održanoj 04. travnja 2013. godine.

Akcijskim se planom utvrđuju mjere i aktivnosti usmjerene ka unaprjeđenju sustava koncesija i sustava javno-privatnog partnerstva za 2013. godinu. Ministarstvo financija primarni je nositelj te koordinatore aktivnosti koje uključuju sudjelovanje i nadležnosti drugih tijela. U tu svrhu izvješćem se prezentiraju konkretne aktivnosti poduzete po svakoj mjeri, pojašnjavaju posebnosti u provedbi svake od njih te definiraju dosadašnji rezultati.

II.a. AKTIVNOSTI IZ PODRUČJA KONCESIJA

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<p>1. USKLAĐENJE POSEBNIH ZAKONA KOJI UREĐUJU KONCESIJE SA ZAKONOM O KONCESIJAMA</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstva nositelji posebnih zakona koji su predmet usklađenja i DUUDI • Ministarstvo financija na koordinativnoj razini <p>Rok: Do kraja III. kvartala 2013.</p>	<p>U okviru ove mjere pristupa se analizi usklađenosti posebnih propisa (<i>lex specialis</i>) kojima se uređuju pitanja vezana za koncesije koje se daju za djelatnosti i u područjima uređenima tim zakonima sa novim Zakonom o koncesijama (NN 143/12). Kako isti uvodi određene novine u odnosu na stari Zakon o koncesijama (NN 125/08), ukoliko se utvrdi da je to potrebno, treba se pristupiti izmjeni i dopuni istih.</p> <p><u>Provedeno:</u></p> <p>Održani su sastanci u Ministarstvu financija 23. svibnja i 13. lipnja 2013. godine te je provedeno službeno naknadno koordiniranje svih vezanih aktivnosti.</p> <p>Usklađenje se provodi u skladu sa Zaključkom Vlade RH od 07. ožujka 2013. godine kojim se resorna ministarstva zadužuju da pristupe izradi zakona i izmjena i dopuna zakona kojima se uređuju koncesije (<i>lex specialis</i>), te da ih dostave Vladi RH radi usvajanja do kraja trećeg tromjesečja 2013. godine.</p> <p>Pregled statusa usklađenja dan je u PRILOGU I</p>

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<p>2. REVIZIJA VISINE I NAČINA NAPLATE NAKNADA ZA KONCESIJE</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstva nositelji posebnih zakona koji su predmet usklađenja • Ministarstvo financija na koordinativnoj razini <p>Rok: Do kraja III. kvartala 2013.</p>	<p><u>Provedeno:</u></p> <p>Izrađeni su Naputci (opći i tehnički) za provedbu ove mjere koji su uručeni svim resornim ministarstvima.</p> <p>Održani su sastanci 23. svibnja i 13. lipnja 2013. godine, te 20. i 21. lipnja sa svakim resornim ministarstvom zasebno. Materijali / nacrti izvješća su dostavljeni u 3 faze, prvi do 11. lipnja 2013., sljedeći do 19. lipnja 2013. i zadnji zaključno do 01. srpnja 2013. godine.</p> <p>Na osnovu zaprimljenih izvješća od resornih ministarstava izrađen je pregled ključnih svojstava svakog od predmeta koncesija.</p> <p>PRILOG II: Detaljan pregled zaključaka analize mjere Revizija koncesijskih naknada (i politike koncesija) po pojedinačnim predmetima koncesija</p>
<p>3. IZRADA PRIRUČNIKA ZA KONCESIJE I PRIRUČNIKA ZA REGISTAR KONCESIJA</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo financija u suradnji s navedenim tijelima iz opisa mjere (Ministarstvo gospodarstva, Agencija za javno-privatno partnerstvo, Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, resorna ministarstva nositelji posebnih zakona, FINA i Narodne novine d.d.) i DUUDI <p>Rok: Studeni 2013.</p>	<p>Izradi priručnika pristupit će se u drugoj fazi provedbe Akcijskog plana, a s obzirom da usklađenje posebnih propisa sa Zakonom o koncesijama još uvijek traje.</p> <p>U tu svrhu razmatra se ugovaranje projekta izrade predmetnog priručnika s Ekonomskim institutom u Zagrebu. Projekt je u fazi definiranja uvjeta provedbe (<i>Terms of reference</i>) te će se Vladi RH po ovom pitanju izvijestiti naknadno.</p>
<p>4. EDUKACIJA KORISNIKA ZAKONA O KONCESIJAMA I REGISTRA KONCESIJA</p>	<p>Mjera se sastoji od dviju pod-mjera (a. i b.)</p>
<p>a. Edukacija koju provodi Ministarstvo financija</p> <p>Nositelj:</p>	<p>U ovoj mjeri navedeno je kako će Ministarstvo financija u pravilnim tromjesečnim razmacima održavati jednodnevne seminare na temu koncesija odnosno primjene Zakona o koncesijama, Uredbe o izgledu i sadržaju standardnih obrazaca i objavama koncesije te Pravilnika o Registru koncesija (NN, 26/13).</p>

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo financija u suradnji s gostujućim predavačima iz drugih tijela nositelja sustava (Ministarstvo gospodarstva, Agencija za JPP, Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, resorna ministarstva) <p>Rok: Kontinuirano s početkom u svibnju 2013.</p>	<p><u>Mjera zaključena.</u></p> <p>Održana su dva seminara (29. svibnja i 24. rujna 2013. godine) u prostorijama Ministarstva financija na kojem su uz predavače Ministarstva financija iz Sektora za gospodarstvo i Sektora za proračunski nadzor i nadzor koncesija kao gostujući predavači sudjelovali i predstavnici iz AJPP-a, Narodnih novina d.d., DKOM-a i FINA-e.</p> <p>Prvom seminaru nazočili su predstavnici resornih ministarstava, agencije vezane uz područje koncesija te djelatnici Ministarstva financija.</p> <p>Drugi seminar bio je namijenjen predstavnicima regionalne samouprave i Uredima državne uprave.</p>
<p>b. Edukacija koju provode druge pravne i fizičke osobe</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo financija kao odobravatelj programa edukacije <p>Rok: Travanj 2013.</p>	<p><u>Mjera zaključena.</u></p> <p>Ministarstvo financija je izradilo i na svojim Internet stranicama objavilo prijedlog curriculumu programa edukacije iz područja koncesija. Prijedlog programa nije obvezujući, a namijenjen je svim pravnim i fizičkim osobama koje žele na tržištu ponuditi edukaciju iz područja koncesija.</p> <p>Dosad je pristigao jedan zahtjev za odobrenje nastavnog programa Edukacije iz područja koncesija od Ustanove za obrazovanje odraslih Maestro iz Požege. Isti je odobren od strane Ministarstva financija 22.svibnja 2013. te je izvršena odgovarajuća objava na WEB stranicama.</p> <p>Novi zahtjevi očekuju se tijekom listopada 2013. godine.</p>

II.b. AKTIVNOSTI IZ PODRUČJA JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
1. REVIZIJA I UTVRĐIVANJE RAČUNOVODSTVENOG, STATISTIČKOG I PRORAČUNSKOG TRETMANA JPP PROJEKATA	<p><i>Nositelji provedbe navedenih aktivnosti imenovali su svoje predstavnike u Radne skupine podijeljene po pod-mjerama. Izrađeni su pojedinačni postupovni materijali za svaku pod-mjeru kojima je definiran detaljan sadržaj i cilj aktivnosti, način rada i očekivani učinci.</i></p> <p><i>Pregled učinjenog prezentiran je po pod-mjerama u nastavku. Za detaljniji uvid u rad ovih skupina, raspoložive su bilješke sa svih sastanaka.</i></p>
I.a. Računovodstveni tretman Nositelj: <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo financija u suradnji s Državnim zavodom za statistiku i Agencijom za JPP Rok: Do IV. kvartala 2013.	<p>Provedena je analiza primjene propisa proračunskog računovodstva na knjiženje JPP projekata kao i razmatranje međunarodnih iskustava u ovom smislu. Utvrđeno je kako u ovom trenutku ne postoje potrebe za izmjenama propisa iz ovog područja, osim ukoliko takva aktivnost ne bude neophodna u kontekstu aktivnosti provedenih po pod-mjerama "statistički i proračunski tretman JPP projekata. Načelno će se razmotriti izrada napatka/priopćenja za proračunske korisnike pri knjiženju JPP projekata.</p> <p>Vidi PRILOG III za detaljniji opis provedenih aktivnosti.</p>
I.b. Statistički tretman Nositelj: <ul style="list-style-type: none"> • Državni zavod za statistiku u suradnji s Ministarstvom financija, HNB-om i Agencijom za JPP Rok: Do IV. kvartala 2013.	<p>Ministarstvo financija i Agencija za JPP izradili su postupovni materijal kojim se pojašnjava i obrazlaže ova mjera te definiraju točni ciljevi i pojedinačne provedbene aktivnosti. Plan postupanja po ovoj mjeri iskomuniciran je i u EUROSTAT-u.</p> <p>Načelno, utvrđen je okvirni protokol komunikacije, suradnje i razmjene materijala i informacija između Ministarstva financija, Agencije za JPP, Državnog zavoda za statistiku i Hrvatske narodne banke. Potvrđeno je kako će DZS biti odlučujuće tijelo, dok će ostala tijela služiti kao operativna podrška. Dogovorena je izrada Algoritma za analizu JPP projekata u svrhu statističke klasifikacije te će se razmotriti dopuna Zakona o JPP s obrascima za ekstrahiranje potrebnih podataka kod svakog JPP projekta.</p> <p>Vidi PRILOG III za detaljniji opis provedenih aktivnosti.</p>

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<p>I.c. Proračunski tretman Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo financija u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave (i drugim proračunskim korisnicima) te Agencijom za JPP <p>Rok: Do IV. kvartala 2013.</p>	<p>Ministarstvo financija izradilo je interni postupovni materijal kojim se pojašnjava i obrazlaže ova mjera te definiraju točni ciljevi i pojedinačne provedbene aktivnosti.</p> <p>Vidi PRILOG III za detaljniji opis provedenih aktivnosti.</p>
<p>2. UNAPRJEĐENJE UNUTARNJIH PROCEDURA MINISTARSTVA FINANCIJA U ODNOSU NA ANALIZU I ODOBRAVANJE JPP PROJEKATA I JPP PROGRAMA</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo financija (uključujući Poreznu upravu) <p>Rok: Do studenoga 2013.</p>	<p>Mjera je objedinjena s mjerom I.c. (proračunski tretman) te se provodi u okviru iste.</p> <p>Vidi PRILOG III za detaljniji opis provedenih aktivnosti.</p>
<p>3. ANALIZA UČINAKA POREZNIH PROPISA NA JPP PROJEKTE</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> Porezna uprava (Ministarstvo financija) u suradnji s Agencijom za JPP <p>Rok: IV. kvartal 2013.</p>	<p>Agencija za JPP izradila je detaljan pregledni materijal problematike predviđene za rješavanje u okviru ove mjere. Isti je dostavljen Poreznoj upravi na postupanje te su održani sastanci nadležnih tijela</p> <p>Vidi PRILOG III za detaljniji opis provedenih aktivnosti.</p>

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<p>4. ANALIZA UČINAKA PROPISA IZ PODRUČJA GRADITELJSTVA NA JPP PROJEKTE</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja u suradnji s Agencijom za JPP i CEI <p>Rok: III. kvartal 2013.</p>	<p>Agencija za JPP je u ovu svrhu izradila pregledni materijal kojim se obrazlaže i pojašnjava problematika u okviru ove mjere te predlažu rješenja. Ujedno su održani sastanci nadležnih tijela.</p> <p>Na istima su podijeljene nadležnosti u daljnjem radu te dogovorena dostava radnih materijala po ključnim elementima problematike.</p> <p>Centar za praćenje energetskeg sektora i investicije u postupku analize koja je uslijedila nije identificirao niti jedan propis iz područja graditeljstva niti iz ostalih relevantnih područja (osim Uredbe o osnivanju prava građenja i prava služnosti na nekretninama u vlasništvu RH) koji bi nepovoljno utjecali na provedbu projekata JPP-a.</p> <p>Agencija za JPP je identificirala prepreke i predložila rješenja vezana za primjenu modela JPP u području javne rasvjete.</p> <p>Analiza učinaka propisa iz područja graditeljstva ukazala je na potrebe izmjene i dopune;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Uredbe o osnivanju prava građenja i prava služnosti na nekretninama u vlasništvu RH i ○ Zakona o komunalnom gospodarstvu. <p>U tom smislu, zaključeno je kako Vlada Republike Hrvatske treba obvezati Ministarstvo gospodarstva da pristupi izradi izmjene Uredbe, te da se pri tome uvaži potrebe realizacije JPP projekata. Također, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja će u sklopu izrade prijedloga Zakona o komunalnom gospodarstvu u skladu s planom donošenja propisa toga Ministarstva, uzeti u obzir problematiku JPP projekata za građevine koje se grade u skladu s odredbama tog Zakona.</p> <p>S obzirom da oba propisa (Uredba o osnivanju prava građenja i prava služnosti na nekretninama u vlasništvu RH, i Zakon o komunalnom gospodarstvu) ne pripadaju strogo u područje graditeljstva, te da iz dokumenata CEI i AJPP proizlazi da nisu detektirani propisi iz područja graditeljstva koji bi imali utjecaj na JPP projekte, ova je mjera zaključena, a postupanje u vezi rečena dva propisa objediniti će se u mjeri V kojom se dopunjava ovaj Akcijski plan (vidjeti Napomenu).</p> <p>NAPOMENA:</p> <p>Tijekom provedbe mjere identificirani su dodatni propisi iz nadležnosti drugih tijela koji traže analizu i usklađenje s propisima iz područja JPP.</p>

Naziv mjere / Nositelj	Status provedbe
<p>5. DEFINIRANJE PROTOKOLA O SURADNJI IZMEĐU MINISTARSTA FINANCIJA, AGENCIJE ZA JPP, CEI-a I JAVNIH TIJELA PREDLAGATELJA JPP PROJEKATA</p> <p>Nositelj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo financija, Agencija za JPP, CEI i DUUDI <p>Rok: III. kvartal 2013.</p>	<p>Ministarstvo financija izradilo je prijedlog teksta Sporazuma (umjesto Protokola) o suradnji predviđenog ovom podmjerom te isti uputilo na mišljenja Agenciji za JPP i Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija.</p> <p>Po primitku očitovanja navedenih tijela, pristupit će se izradi konačnog nacрта Sporazuma.</p>

PRILOG I

Tablica: Pregled statusa usklađenja posebnih propisa koji uređuju koncesije sa Zakonom o koncesijama (NN 143/12)

R.br.	Naziv tijela državne uprave nadležnog za usklađenje posebnih propisa	Naziv zakona	Status
1.	MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03,100/04, 141/06, 38/09)	NIJE U POTPUNOSTI USKLAĐEN, U ZAVRŠNOJ FAZI JE IZRADA NACRTA NOVOG ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA
		Zakon o žičarama za prijevoz osoba (NN 79/09, 75/09, 61/11)	U TIJEKU JE IZRADA IZMJENA I DOPUNA PREDMETNOG ZAKONA (ZAKON JE U FAZI PRIKUPLJANJA MIŠLJENJA OD STRANE RESORNIH MINISTARSTAVA)
		Zakon o cestama (NN 84/11,22/13,54/13)	USKLAĐEN
		Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (NN 82/13)	USKLAĐEN
		Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (NN 33/06, 38/09, 87/09, 18/11, 80/13)	USKLAĐEN
		Zakon o željeznicama (NN 94/13)	USKLAĐEN
		Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (NN 109/07, 132/07, 51/13)	NIJE USKLAĐEN, U TIJEKU SU PRIPREME ZA IZMJENE I DOPUNE ZAKONA KOJE ĆE OBUHVATITI I CIJELOVITU USKLAĐENOST SA ZAKONOM O KONCESIJAMA
		Zakon o zračnim lukama (NN 19/98, 14/11)	NIJE U POTPUNOSTI USKLAĐEN, U TIJEKU SU ZAVRŠNE PRIPREME ZA IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O ZRAČNIM LUKAMA
2.	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE	Zakon o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) – van snage	USKLAĐEN
		Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)	
		Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, 57/11, 80/13)	USKLAĐEN
3.	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA	Zakon o rudarstvu (NN 75/09, 49/11, 56/13)	USKLAĐEN
		Zakon o tržištu plina (NN 40/07, 152/08, 83/09, 91/11, 114/11, 28/13)	USKLAĐEN
		Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13)	USKLAĐEN

4.	MINISTARSTVO KULTURE	Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN 94/13)	USKLAĐEN
		Zakon o elektroničkim medijima (NN 153/09, 84/11, 94/13)	USKLAĐEN
		Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03,157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12)	NIJE USKLAĐEN, U TIJEKU SU IZMJENE ZAKONA PREDVIĐENE ZA IV. KVARTAL 2013. GODINE
5.	MINISTARSTVO ZDRAVLJA	Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11,84/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13)	USKLAĐEN
6.	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	Zakon o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13)	USKLAĐEN
		Zakon o veterinarstvu (NN 82/13)	USKLAĐEN
		Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 39/13)	NOVI ZAKON NE UREĐUJE PODRUČJE KONCESIJA
		Zakon o lovstvu (NN 140/05, 75/09, 153/09)	USKLAĐEN
7.	MINISTARSTVO TURIZMA	Zakon o turističkom zemljištu i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (NN 92/10)	U POSTUPKU USKLAĐENJA
8.	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA	Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 144/12)	USKLAĐEN
9.	MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA	Zakon o slobodnim zonama (NN 44/96, 78/99 – Carinski zakon, 127/00 – Zakon o porezu na dobit, 92/05, 85/08)	U POSTUPKU USKLAĐENJA, U TIJEKU SU IZMJENE I DOPUNE KOJE ĆE BITI UPUĆENE U PROCEDURU VLADE RH DO KRAJA LISTOPADA 2013. GODINE

NAPOMENA – Tablica daje pregled posebnih propisa koje se odvijaju u svrhu usklađenja sa Zakonom o koncesijama (NN 143/12). Napominje se kako su svi navedeni propisi (osim Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama) prošli usklađenje sa Zakonom o koncesijama iz 2008. godine (NN 125/08).

PRILOG III

RAČUNOVODSTVENI TRETMAN JPP PROJEKATA

Opis mjere:

Akcijskim planom u okviru ove mjere predviđena je analiza i revizija propisa i načela proračunskog računovodstva u odnosu na JPP projekte, a u svrhu u cilju transparentne i informativne kontrole i nadzora nad JPP projektima na državnoj i lokalnoj razini.

Svrha je utvrditi da li postojeći sustav i propisi u potpunosti omogućuju pristup podacima potrebnima za donošenje održivih i isplativih dugoročnih odluka kada je u pitanju investicijska politika zasnovana na JPP modelu. Nadalje, razrađuje se pristup razvrstavanju imovine koja nastaje temeljem JPP ugovora kao imovine središnje države odnosno lokalne/područne samouprave (bilančni u odnosu na izvan-bilančni tretman) te utvrđivanje izrade zasebnih smjernica za razvrstavanje imovine koja je dio JPP projekta.

Popis propisa:

- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu („Narodne novine“, br. 114/10 i 31/11) definira sadržaj računa Računskog plana i njegova primjenu na osnovnim poslovnim događajima koji se javljaju kod proračuna i proračunskih korisnika.

Scheme knjiženja:

U nastavku daju se sheme knjiženja pojedinih (uobičajenih) modela JPP iz međunarodne prakse.

Iako se u nastavku navode načini knjigovodstvenog evidentiranja poslovnih događaja koji proizlaze iz primjene pojedinog modela JPP, treba istaknuti da bez uvida u svaki pojedini ugovor nije moguće dati konačne knjigovodstvene evidencije. Naime, tek detaljnim uvidom u stupanj uključenosti javnog odnosno privatnog partnera u izgradnju, održavanje, financiranje, operacionalizaciju, upravljanje, alokaciju rizika i vlasništvo moguće je odrediti način priznavanja prihoda, rashoda, imovine i obveza sukladno zakonskim i podzakonskim aktima kojima je uređeno proračunsko računovodstvo.

	OPIS MODELA	EVIDENTIRANJE
1.	<i>Projektiraj-Izgradi-Održavaj (DBM: Design-Build-Maintain):</i> Privatni sektor, po zahtjevima i specifikacijama javnog sektora, projektira, gradi i održava infrastrukturu, najčešće uz unaprijed ugovorenu fiksnu cijenu, čime se troškovni rizik i rizik kvalitete i održavanja izgrađenog, prenosi na privatni sektor.	<i>Javni sektor u svojim poslovnim knjigama evidentira rashode za usluge - razred 3 – podskupina 323. Imovina je u vlasništvu privatnog sektora.</i>
2.	<i>Projektiraj-Izgradi-Izvede (DBO: Design-Build-Operate):</i> Privatni sektor, po zahtjevima i specifikacijama javnog sektora, projektira i	<i>Izgradnju javne imovine javni sektor u svojim poslovnim knjigama evidentira na razredu 4 - Rashodi za nabavu nefinancijske imovine. Unutar</i>

	gradi javno dobro, najčešće po fiksnoj cijeni, a financiranje i troškove financiranja snosi javni sektor. Po završetku gradnje, privatni partner uzima objekt u dugoročan zakup i koristeći ga pruža uslugu.	razreda 0 – Nefinancijska imovina javni sektor evidentira vlasništvo nad imovinom. Prihode od dugoročnog zakupa imovine javni sektor evidentira kao prihode od zakupa na odjeljku 6422 – Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine.
3.	<i>Izgradi-Izvedi-Prenesi (BOT: Build-Operate-Transfer):</i> Privatni sektor, po projektima javnog sektora, gradi javno dobro i koristeći ga pruža uslugu. Privatni partner kao pružatelj usluge (pod kontrolom javnog sektora) naknadu za pruženu uslugu naplaćuje od javnog sektora i/ili krajnjih korisnika. Istekom višegodišnjeg zakupa, javno se dobro vraća javnom partneru.	Ako javni sektor stječe imovinu koju privatni sektor nastavlja koristiti, javni sektor ostvaruje prihod od koncesije. Primjer ovoga ugovora su koncesijski ugovori kojima javni sektor evidentira nefinancijsku imovinu u svojim knjigovodstvenim evidencijama, a istu koristi privatni partner. Javni sektor ukoliko ostvaruje prihod od koncesije isti evidentira unutar odjeljka 6421 - Naknade za koncesije.
4.	<i>Projektiraj-Izgradi-Financiraj-Izvedi (DBFO: Design-Build-Finance-Operate):</i> Privatni sektor projektira, osmišljava, gradi i financira realizaciju javnog dobra i uzima ga u dugoročan najam. Upravlja pružanjem usluge i koristi javno dobro ugovoreni broj godina.	Ako privatni partner naplaćuje pruženu uslugu javnom sektoru tada trošak usluge javni sektor evidentira u okviru razreda 3 - podskupine 323. Za postavljanje konačnih knjigovodstvenih evidencija potrebno je više informacija vezanih uz vlasništvo, odnosno posjed.
5.	<i>Izgradi-Posjeduj-Izvedi-Prenesi (BOOT: Build-Own-Operate-Transfer):</i> Privatni sektor, po projektima javnog sektora, gradi javno dobro, zadržava ga u vlasništvu i posjedu za ugovoreno vrijeme trajanja aranžmana i koristeći ga pruža uslugu. Privatni partner kao pružatelj usluge naknadu za pruženu uslugu naplaćuje od javnog sektora i/ili krajnjih korisnika. Istekom ugovorenog roka, vlasništvo nad javnim dobrom se prenosi javnom partneru bez naknade.	U slučaju pružanja usluge javnom sektoru isti evidentira rashode za usluge - razred 3 - podskupina 323. Istekom ugovora javno dobro postaje vlasništvo javnog sektora koje ga evidentira na odgovarajućem osnovnom računu unutar razreda 0 – Nefinancijska imovina (bez iskazivanja rashoda na razredu 4 - Rashodi za nabavu nefinancijske imovine), uz evidentiranje promjene u obujmu imovine unutar skupine 915 - Promjene u vrijednosti.

Dodatne mjere:

- Načelno će se razmotriti izrada naputka/priopćenja za proračunske korisnike pri knjiženju JPP projekata.

STATISTIČKI TRETMAN

Pojedinačne aktivnosti:

1. **Definiranje opsega dokumentacije koju je potrebno dostavljati Državnom zavodu za statistiku te modaliteta komunikacije i dostave dokumentacije između Agencije za JPP, Ministarstva financija i Državnog zavoda za statistiku te vezanih rokova**
  - Za dostavu dokumentacije (ugovora i priloga) zadužuju se Agencija za JPP i Ministarstvo financija, a ovisno o njihovu uvrštenju u Registar koncesija odnosno Registar ugovora o JPP.
  - Pri komunikaciji i postupanju s dokumentacijom primjenjivat će se načela Sporazuma između DZS, HNB i Ministarstva financija sklopljenog u srpnju 2013. godine
2. **Definiranje metodologije analize dokumentacije (projekata) u svrhu odlučivanja o statističkoj klasifikaciji (za postojeće i buduće JPP projekte)**
  - U provedbi analize JPP projekata i odlučivanja o njihovoj statističkoj klasifikaciji koristit će se pravila EUROSTAT-a (*EUROSTAT Manual on Governemnt deficit and debt, 2013. godina*). Dodatno će se uzeti u obzir iskustva odabranih zemalja članica EU te vodiči međunarodnih organizacija iz ovog područja, poput *EPEC Practical guide on Risk disrtibution and Balance Sheet Treatment*.
  - Imajući u vidu postojeći hrvatski zakonodavni okvir za JPP i koncesije te ostale vezane propise te ujedno terminologiju koja je u primjeni i eventualne posebnosti hrvatskog sustava koji iz svega navedenog proizlaze, odlučeno je kako će se pristupiti izradi Algoritma za analizu i statističku klasifikaciju JPP projekata, a koristeći ranije navedena pravila i izvore podataka i iskustava.
3. **Razmatranje izrade šablone izvješća (ulaznih podataka) za analizu projekta u svrhu statističke klasifikacije te vezanog priručnika**
  - U svrhu u svrhu standardiziranja budućih procedura i rada Državnog zavoda za statistiku izradit će se "tablica/šablona" izvješća koje će javna tijela predlagatelji JPP projekata prema Zakonu o JPP dostavljati Agenciji za JPP u sklopu dokumentacije već određene ovim propisom.
    - o Tablica/šablona izvješća biti će prilog Komparatoru troškova javnog sektora (PSC) iz Zakona o JPP, a u istu bi se upisivali podaci potrebni za analizu i utvrđenje statističkog tretmana JPP projekta.
    - o Tablica bi se ispunjavala i dostavljala u fazi prijave projekta Agenciji za JPP ali i u fazi sklapanja ugovora. Ista bi činila prilog ugovornoj dokumentaciji koja se potom šalje DZS-u.
  - Agencija za JPP i Ministarstvo financija, sukladno nadzornim funkcijama i procedurama utvrđenima Zakonom o JPP odnosno Zakonom o koncesijama, biti će zaduženi za dodatnu kontrolu "održavanja" ispunjenja uvjeta inicijalno određene statistički klasifikacija, a za vrijeme trajanja ugovora o JPP odnosno ugovora o koncesiji.
    - o Eventualna potreba zakonskog uređenja ovog dijela postupka analizirati će se naknadno.
    - o Ukoliko za vrijeme trajanja ugovora dođe do relevantnih promjena ili postoji sumnja u prestanak ispunjenja uvjeta za izvan-bilančni tretman, AJPP/MFIN o tome obavještavaju DZS.
  - Državni zavod za statistiku, po izvršenju klasifikacije, šalje obavijest o tome Agenciji za JPP i Ministarstvu financija.

- Iznimno važna napomena je ta o jasnoj i predvidivoj pristranosti javnih tijela da pri popunjavanju tablice naginju ka postizanju izvan-bilančnog tretmana. U tom smislu tablica bi trebala biti vrlo jasna i nesubjektivna te temeljena samo na onim podacima koji su jasno i objektivno određivi, koliko je to moguće. Također bi bilo potrebno dodati jasan "disclaimer" kako neovisno o tome što javno tijelo u tablicu upiše/opiše, nadležno tijelo (DZS) zadržava sva prava konačne analize i odlučivanja.

PRORAČUNSKI TRETMAN JPP PROJEKATA I UNAPRJEĐENJE UNUTARNJIH PROCEDURA MINISTARSTVA FINACIJA U ODNOSU NA ANALIZU I ODOBRAVANJE JPP PROJEKATA I JPP PROGRAMA

U okviru ove aktivnosti revidiraju se postojeća ograničenja na proračunska izdavanja za financiranje JPP projekata, kako na državnoj tako i na lokalnoj/regionalnoj razini, a u svrhu jasnijeg utvrđivanja metodologije planiranja i kontrole raspodjele i planiranja proračunskih sredstava za kapitalne investicije i operativne rashode.

Cilj je na programskoj razini, kako godišnje tako i na razini srednjoročnog i dugoročnog proračunskog planiranja i makroekonomskih projekcija, odrediti kapacitete preuzimanja neposrednih i posrednih financijskih (fiskalnih) učinaka JPP projekata (ili programa). U ovom kontekstu odredit će se potreba uvođenja mehanizma "rezerviranja" sredstava na stavkama proračunskih korisnika za vrijeme trajanja preuzetih ugovornih obveza te ograničenja vezana za preraspodjele proračunskih sredstava unutar godišnjih alociranih proračuna korisnika.

Slijedom navedenog utvrđuje se metodologija utvrđivanja fiskalno održivog iznosa izdavanja iz državnog i lokalnih/regionalnih proračuna (namjenska alokacija) te namirenja neposrednih i posrednih obveza (potencijalnih obveza po osnovi realiziranih rizika) po osnovi ugovora o JPP u razdoblju duljem od postojećih proračunskih planova i makroekonomskih projekcija (razmatra se razdoblje od najmanje 5 godina). Zakonski propisi vezani za pripremu i izvršenje proračuna u tom će se smislu, ukoliko se utvrdi potreba, odgovarajuće uskladiti.

Pri tome će se staviti naglasak na iznalaženje fiskalno održivog i makroekonomski realnog pristupa izvan-bilančnom tretmanu JPP projekata te sustav transparentne valorizacije i izvješćivanja o državnim jamstvima uključenima u JPP projekte i mehanizama drugih modela preuzimanja rizika u JPP ugovorima.

Pojedinačne aktivnosti i zaključci:

	AKTIVNOST	OPIS
	Usuglašavanje oko definicije i tretmana "dopustivosti" proračunskih izdavanja za JPP projekte u smislu fiskalnih kapaciteta u dugoročnom razdoblju	– JPP projekt smatrat će se dopustivim ukoliko je proračunska alokacija (uključujući valorizirane rizike) u okviru proračunskih ograničenja (uključujući deficit)

<p>Usuglašavanje definicije i tretmana fiskalne "održivosti"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - JPP projekt smatrat će se fiskalno održivim ukoliko projekcije novčanih tijekova u okviru proračuna tijela koje je javni partner garantiraju odgovarajuće fiskalne kapacitete u budućim godinama za servisiranje ugovornih obveza koje proizlaze iz projekta
<p>Uvođenje proračunske metodologije/pravila planiranja i izvješćivanja ugovorenih JPP projekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U okviru Državne riznice utvrdit će se, kod unosa plana, posebna oznaka na iste projekte, a čime će se u svakom trenutku moći dobiti izvješće o planiranim i utrošenim sredstvima - Ujedno će se ovime postići praćenje poštivanja obveze izbjegavanja "dupliranja" troškova – npr. osiguravanje proračunskih sredstava za funkcije koje je JPP projektom preuzeo privatni partner - Izvršit će se usklađenje propisa o proračunskom računovodstvu, ukoliko se za to utvrdi potreba
<p>Uvođenje strateškog planiranja za JPP projekte i programe te ograničenja na razini korisnika državnog proračuna pri preuzimanju obveza po JPP ugovorima, a čime će se osigurati održivost potencijalnih proračunskih implikacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Upute za izradu proračuna za 2014. godinu (i sve naredne godine) dopuniti će se zasebnim poglavljem s naputcima za JPP projekte - Smjernice ekonomske i fiskalne politike za 2015. godinu (na dalje) proširiti će se poglavljem o JPP projektima te će se u okviru istih izvršiti razmatranja primjene i ograničenja primjene ovog modela financiranja kapitalnih investicija - U proračunu (i proračunskim propisima) za 2013. godinu (na dalje) utvrdit će se ograničenje na preuzimanje obveza po JPP ugovorima za proračunske korisnike, a u odnosu na fiskalne kapacitete državnog proračuna i samog proračunskog korisnika.
<p>U okviru Zakona o JPP (pri njegovim izmjenama i dopunama) izradit će se obrazac izjave o fiskalnim učincima i fiskalnoj odgovornosti</p>	<p>Obrazac će navoditi planirani iznos neposrednih ugovornih financijskih obveza po JPP ugovoru, koji će potpisivati čelnik tijela predlagatelja JPP projekta te dostavljati Agenciji za JPP i Ministarstvu financija u okviru prijedloga JPP projekata</p>
<p>Ograničenja po ugovorima o JPP koje realiziraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave</p>	<p>Nastavit će se primjenjivati postojeća pravila i ograničenja za sklapanje ugovora i JPP i preuzimanje obveza po istima, a koja proizlaze iz članka 89. Zakona o proračunu</p>
<p>Utvrđivanje mogućnosti financiranja kapitalnih projekata u sklopu decentraliziranih funkcija realiziranih po modelu javno-privatnog partnerstva</p>	<p>Utvrđuje se kako je navedeni model financiranja kapitalnih projekata (gradnja objekata) po modelu javno-privatnog partnerstva moguć isključivo ako se radi o ustanovama/objektima koji su u mreži decentraliziranih funkcija i uz suglasnost nadležnog ministarstva, te uz uvjet da se za uvećan iznos sredstava planiranih za materijalne rashode (najam, plaćanje naknade privatnom partneru), planiran iznad pokazatelja danih u smjernicama Vlade i uputa Ministarstva financija, umanje sredstva planirana za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Godišnjim odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju utvrđuju se sredstva (bilančna prava) za financiranje decentraliziranih rashoda, između ostalih i sredstva za realizaciju kapitalnih projekata, a sve sukladno planu rashoda županije, Grada Zagreba i grada (nositelja financiranja preuzetih decentraliziranih

		<p>funkcija) za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini.</p> <p>– Županije, Grad Zagreb i gradovi su dužni, kao nositelji financiranja decentraliziranih funkcija, donijeti plan/zahtjev rashoda za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za financiranje preuzetih decentraliziranih funkcija u tekućoj godini za sljedeću godinu te utvrditi popis prioriteta/plan za raspored dodijeljenih sredstava na svom području i dostaviti ga na suglasnost nadležnom ministarstvu. Nadležno ministarstvo odobrava (ili korigira dostavljeni zahtjev) i zahtjeve nositelja financiranja uvrštava u prijedlog odluke o minimalnim financijskim standardima koju donosi Vlada. Sredstva za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u djelatnosti školstva, socijalne skrbi i zdravstva utvrđena godišnjim odlukama Vlade, županije, Grad Zagreb i gradovi planiraju u svojim proračunima i donose odluku o rasporedu sredstava između ustanova u djelatnosti školstva, socijalne skrbi i zdravstva na svom području.</p>
	<p>Unutarnje procedure Ministarstva financija pri razmatranju i odobravanju JPP projekata</p>	<p>Prema važećem Zakonu o JPP (NN 78/12) članku 11. stavcima (2) do (5) Ministarstvo financija prethodnu suglasnost (na JPP prijedloge projekata) daje u odnosu na sukladnost predviđenih neposrednih financijskih obveza javnog tijela s proračunskim planovima i projekcijama te uvjetima i ograničenjima određenima posebnim propisima. Neposredne financijske obveze podrazumijevaju naknade u novcu za koje je predviđeno da javno tijelo plaća u svrhu realizacije projekta (JPP naknade). Ministarstvo financija ujedno u istom postupku daje mišljenje i na ostale elemente prijedloga projekta JPP-a, a posebice u odnosu na neposredne i posredne fiskalne učinke i rizike (potencijalne događaje čijom realizacijom može nastati negativan učinak na financijski položaj javnog tijela ili tijela čija financijska pozicija ovisi o javnom tijelu, a koji su rezultat čimbenika vezanih za projekt JPP-a).</p> <p>S obzirom na skraćenje rokova za davanje suglasnosti Agenciji za JPP na 30 dana (u odnosu na 90 dana iz "starog" Zakona o JPP, pristupilo se analizi povećanja efikasnosti i ubrzanja unutarnjih procedura Ministarstva financija kod analize i davanja mišljenja/suglasnosti na JPP projekte.</p> <p>Izradit će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Protokol komunikacije i specifične nadležnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Ministarstva financija i postupanja kod odobravanja JP projekata

POREZNI TRETMAN

Opis problematike:

JPP je dugoročan ugovorni partnerski odnos između javnog partnera i privatnog sektora koji može uključivati financiranje, projektiranje, gradnju, upravljanje i/ili održavanje infrastrukture. U projektima JPP javna tijela se ne pojavljuju kao investitori već za stjecanje vlasništva nad građevinom plaćaju najam privatnom partneru. Na iznos zaračunate najamnine javno tijelo plaća PDV. Za vrijeme trajanja ugovora o JPP-u javni partner plaća najamninu, odnosno naknadu koja sadrži građevinsku vrijednost javne građevine, troškove održavanja i troškove financiranja javne građevine.

U procesu građenja javne građevine privatni partner odbija PDV koji su mu zaračunali isporučitelji dobara i usluga, odnosno primjenjuje postupak prijenosa porezne obveze za građevinske usluge, a od javnog partnera naplaćuje naknadu koja sadrži sve navedene troškove i koja se oporezuje PDV-om. Istekom ugovora o JPP-u javna građevina se prenosi na javnog partnera te je najčešće ugovoreno da se prijenos obavlja bez naknade.

POJEDINAČNE AKTIVNOSTI	OPIS PRIJEDLOG RJEŠAVANJA
<p>Obračun PDV-a pri prijenosu javne građevine na javnog partnera po isteku ugovora o JPP:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Plaća li se PDV pri prijenosu javne građevine na javnog partnera po isteku ugovora o JPP-u ○ Da li je moguć prijenos javne građevine bez naknade ako je tijekom cijelog trajanja ugovora o JPP-u javni partner plaćao privatnom partneru naknadu za sve troškove u vezi s javnom građevinom. 	<p>Od 1. siječnja 2015. na snazi će biti odredbe o oslobođenju od plaćanja PDV-a na isporuke građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze, osim isporuka prije prvog nastanjenja odnosno korištenja ili isporuka kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od 2 godine te isporuka zemljišta.</p> <p>To znači da će nakon 1. siječnja 2015. isporuka nekretnina (osim građevinskog zemljišta) biti oslobođena PDV-a te ako će od nabave, odnosno proizvodnje (izgradnje) dobra do njene isporuke nakon raskida ugovora o JPP-u proći više od 10 godina neće biti potrebno raditi ispravak pretporeza zbog promjena uvjeta mjerodavnih za oporezivanje sukladno članku 64. stavku 1. Zakona o PDV-u (NN 73/13 i 99/13- Rješenje USRH).</p> <p>U tom smislu ovime će, za projekte čiji se ugovori raskidaju redovnim putem nakon isteka 10 godina, biti riješeno predmetno pitanje. Istovremeno za one projekte koji se raskidaju prije isteka 10 godina, obračun PDV-a će se vršiti kao i do sada.</p> <p>Opis važećeg načina obračuna naveden je ispod tablice.</p>
<p>Obračun PDV-a na pravo građenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Utvrđivanje osnovice za oporezivanje naknade za pravo građenja 	<p>Mjera u radu. U tijeku je daljnja analiza i iznalaženje mogućih rješenja.</p>

Opis važećeg načina obračuna PDV-a kod JPP projekata:

Prema odredbama članka 4. stavka 1. točke 1. Zakona predmet oporezivanja PDV-om je isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav. Prema odredbama članka 58. stavka 1. Zakona porezni obveznik ima pravo od PDV-a, koji je obvezan platiti, odbiti iznos PDV-a (pretporez) koji je obvezan platiti ili ga je platio u tuzemstvu za isporuke dobara ili usluge koje su mu drugi porezni obveznici obavili za potrebe njegovih oporezivih transakcija.

Odredbama članka 40. stavka 1. točke j) Zakona propisano je da je PDV-a oslobođena isporuka građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze, osim isporuka prije prvog nastanjenja odnosno korištenja ili isporuka kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od 2 godine te isporuka zemljišta, osim građevinskog zemljišta. Građevinom u smislu ovoga Zakona smatra se objekt pričvršćen za zemlju ili učvršćen u zemlji. Naprijed navedene odredbe Zakona stupit će na snagu 1. siječnja 2015. što je propisano prijelaznim odredbama Zakona. Poreza na dodanu vrijednost prema članku 40. stavku 1. točki k) Zakona oslobođen je i najam stambenih prostorija.

Porezni obveznici odnosno javni partneri koji daju pravo građenja bez naknade na svom zemljištu ne pojavljuju se kao investitori, već plaćaju najam privatnom partneru za korištenje nekretnine. Stoga se može zaključiti da je javni partner dao pravo građenja bez naknade i u tom slučaju nema niti obveze obračuna PDV-a.

Privatni partner javnom partneru kroz najam naplaćuje naknadu koja sadrži građevinsku vrijednost javne građevine, troškove održavanja i troškove financiranja javne građevine s obračunatim PDV-om. Po isteku ugovora o JPP-u pri prijenosu javne građevine na javnog partnera privatni partner više ne naplaćuje nikakvu naknadu pa je ta isporuka oslobođena PDV-a obzirom da je bez naknade.

Prema odredbama članka 33. stavka 9. Zakona u slučaju isporuka dobara i obavljanja usluga osobama koje su u obiteljskim i drugim bliskim osobnim vezama s poreznim obveznikom te u slučaju postojanja financijskih i pravnih veza, uključujući odnose poslodavca i zaposlenika kao i članova njihovih obitelji, veza na temelju članstva, upravljanja ili vlasništva, poreznom osnovicom smatra tržišna vrijednost u smislu stavka 10. istoga članka ako je:

- a) naknada niža od tržišne vrijednosti, a primatelj isporuke nema pravo na odbitak pretporeza u cijelosti u smislu Zakona,
- b) naknada niža od tržišne vrijednosti, a isporučitelj nema pravo na odbitak pretporeza u cijelosti u smislu Zakona i radi se o isporukama koje su oslobođene PDV-a u skladu s odredbama članka 39. stavka 1. i članka 40. stavaka 1. i 2. Zakona,
- c) naknada viša od tržišne vrijednosti, a isporučitelj nema pravo na odbitak pretporeza u cijelosti u smislu Zakona.

Tržišnom vrijednosti, sukladno odredbama članka 33. stavka 10. Zakona, smatra se ukupni iznos kojeg bi kupac ili naručitelj u trenutku isporuke dobara ili obavljene usluge prema načelu nenarušavanja tržišnog natjecanja morao platiti isporučitelju dobara ili pružatelju usluge u tuzemstvu. Ako se ne može utvrditi usporediva isporuka dobara ili usluga, tada se tržišnom vrijednosti smatra:

- a) kada je riječ o dobrima, iznos koji nije niži od nabavne cijene tih ili sličnih dobara ili ako je ta cijena nepoznata, ukupna visina utvrđenih troškova u trenutku isporuke,
- b) kada je riječ o uslugama, iznos koji nije niži od ukupnih utvrđenih troškova obavljanja usluga koje snosi porezni obveznik.